

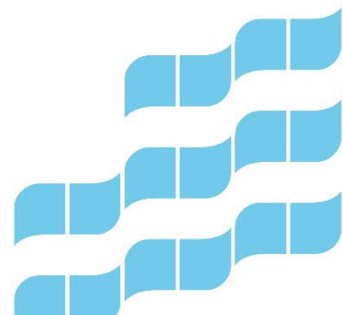
Tampereen kaupungin asiakirjahallinnon lausunto Kansallisarkiston määräyksestä arkistoitavien asiakirjojen muodosta

Tampereen kaupungin asiakirjahallinto pitää määräysluonnoksen sisältöä arkistoitavien asiakirjojen muodosta hyvänä ja tarpeellisena. Muutos on odotettu ja linjassa tiedonhallintalain 19 § kanssa. Erillisen luvan hakeminen syntysähköisen aineiston säilyttämiselle on ollut työläs prosessi kaikille osapuolille ja on hyvä, että siitä nyt luovutaan.

Tampereen kaupungin asiakirjahallinnon mielestä muutokseen liittyy myös riski. Jos tiedonhallintayksikön käytössä ei ole kansalliset kriteerit täyttävää säilytysjärjestelmää voi muutos käytännössä johtaa siihen, että aineistojen säilyvyys vaarantuu. Ainakaan kaikilla kunnilla ei pysyvästi säilytettävän aineiston säilyttämiseen soveltuvaa järjestelmää ole. Tämän vuoksi olisikin erityisen tärkeää saada sähköisen arkistoinnin palvelun (SAPA) käyttö mahdollistettua nopealla aikataululla myös kunnille.

Asiakirjojen ja tietojen sähköinen säilyttäminen vaatii kuntaorganisaatiolta paljon erityisosaamista sekä taloudellisia lisäresursseja laadukkaiden tietojärjestelmien ja tietojärjestelmien välisten yhteyksien rakentamiseen. Osalla kunnista sähköiset toimintaprosessit ja sähköisen tietoaineiston hallintavälineet sekä -tavat ovat vielä suunnittelu-, hankinta- tai toteutusvaiheessa. Siirtymäaika vuoden 2022 alkuun on välineiden hankkimista ja prosessien kuntoon saattamista ajatellen lyhyt.

Määräyksen takautuva soveltaminen vireillä olevien asioiden, palveluiden ja rekisteritietojen osalta on tulkinnanvaraista. Aikaisemmin viranomaisille annetuissa seulontapäätöksissä lähdettiin siitä, että kaikki digitaalisessa muodossa olevat pysyväan säilytykseen määrätty asiakirjatiedot säilytetään pysyvästi digitaalisesti, mikäli ne ovat pitkäaikaissäilytykseen soveltuvassa muodossa. Tämä menettely oli tiedonhallintayksikön kannalta selkeämpi.

Perustelumuistiossa viitataan tiedonhallintalain tapaan siihen, että "sähköiseen muotoon muuttamisesta ja säilyttämisestä voidaan poiketa, jos se on välttämätöntä turvallisuusluokiteltavien asiakirjojen käsittelyä koskevien vaatimusten, muiden tietoturvallisuusvaatimusten tai muun asiakirjan luonteeseen liittyvän välttämättömän syyn vuoksi". Jää tiedonhallintayksikön tulkittavaksi, onko välttämätön syy esimerkiksi kriteerit täyttävän säilytysjärjestelmän puuttuminen.

